

สิ่งขัดแย้งและข้อคิดจากการชุมนุม

ไม่ว่าในวันพฤหัสบดีที่ชื่อเขียนปรากฏต่อสายตาท่านผู้อ่าน อะไรได้เกิดขึ้นกับประเทศไทยของเราอย่างไรก็ดีไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น มีข้อสังเกตบางประการซึ่งขอนำเสนอ

ฝรั่งมีคำว่า 'oxymoron' ซึ่งหมายถึงข้อความซึ่งดูผิวเผินๆ มีความหมายขัดแย้งกัน หรือดูบวมๆ แต่ลึกลงไปแล้วมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่าที่เห็น คำนี้ปรากฏในภาษาอังกฤษตั้งแต่ ค.ศ.1640 โดยมีรากมาจากภาษากรีก Oxus หมายถึง sharp or pointed (แหลมคมหรือป็นแหลม) ส่วน moros หมายถึง dull, stupid, or foolish (น่าเบื่อ ไร้ เซลา)

ตัวอย่างของ oxymoron เช่น less is more ซึ่งเป็นคำกล่าวของกวีเอกชาวอังกฤษ Robert Browning (ค.ศ.1812-1889) ซึ่งดูผิวเผิน ขัดแย้งกัน แต่หากคิดให้ลึกแล้วจะเห็นว่ามีประเด็นชวนคิด อาจหมายถึงว่าเมื่อคนเกิดมาไม่มีข้อได้เปรียบมากอาจทำให้มีจิตมุ่งมั่นมากกว่าคนอื่นก็ได้ หรือการมีน้อย หรือการเป็น "คนตัวเล็ก" หรือการเป็นคนไม่สำคัญ อาจให้คุณค่าในการเรียนรู้ชีวิตได้มากกว่าก็เป็นได้

ตัวอย่างอื่นก็เช่น free love is too expensive หรือ the more things change, the more they remain the same หรือ I love my country too much to be a nationalist ข้อความที่เรียกว่า oxymorons เหล่านี้มีประเด็นให้คิดทั้งสิ้น

ถ้ายกเอาไอดีคิร่าๆ ของ oxymoron มามองการชุมนุมครั้งนี้ ในแง่มุมของการเอาสิ่งที่ดีขัดแย้งมาวางเรียงกันเพื่อให้เกิดประเด็นนำคิดแล้ว เราก็คงเห็นหลายเรื่องดังต่อไปนี้

เรื่องแรก ข้อเขียนของคุณชัชวรินทร์ ไชยวัฒน์ ในคอลัมน์ "ทรศนะ" (ไทยโพสต์ 14 มีนาคม) บรรยายว่า "...ร้อนๆ อย่างนี้หากใครที่ต้องออกไปเดินรณรงค์ ขนถ่าย ตะเกียงตะกาย อยู่ท่ามกลางเปลวแดดเปรี้ยงๆ ปานประดุจไฟนรกเช่นนี้ คงต้องถือเป็นกรรมของสัตว์โลก นั่นแหละ แทนที่จะได้ออกาสอันผ่องพุ่ง ผีมีเขี้ยวอยู่ที่บ้าน อานน้ำ อานท่า กินข้าว กินปลา ล้อมวงอยู่กับลูกๆ หลานๆ กลับต้องมาทรมานตัวเองเพื่อครอบครัวผู้อื่นแถมยังเป็นครอบครัวที่มีมั่งคั่งร่ำรวยระดับ

มีทรัพย์สินเงินทองนับเป็นหมื่นๆ ล้าน ขณะที่ตัวเองอาจมีเงินติดกันกระเป๋าแค่ไม่กี่บาทเท่านั้นเอง .

...ด้วยเหตุนี้ ถ้าหากมีเงินเหลือติดกันกระเป๋าสัก 100 ล้าน ไม่ต้องถึงระดับ 30,000 กว่าล้าน รับรองว่า ผมคงไม่ลังเลใจใดๆ เลย ที่จะเดินตามรอย เอม และ อึ้งอิ่ง หนีร้อนไปเที่ยวงาน ไอทีบี ที่เยอรมนี อันเป็นงานมหกรรมการท่องเที่ยวระดับโลก

ยิ่งถ้าหากได้หอบลูก จูงหลาน เกี่ยวก้อยเดินดูอะไรต่อมิอะไรในงานนิทรรศการ แบบพอ-แม่-ลูก ไม่ต้องแบกโลก แบกภาระใดๆ เอาไว้ให้เหมือน เหนื่อยขึ้นมาเมื่อไหร่ก็ไปนอนพักผ่อนอยู่ในโรงแรม 5 ดาว เตรียมโปรแกรมที่จะไปช้อปปิ้งต่อไปในวันรุ่งขึ้น...อะไรมันจะสุข สะดวกสบายเท่านี้ยอมไม่มีอีกแล้ว โดยเฉพาะถ้าเทียบกับผู้ซึ่งต้องมานอนกมั่ง นอนหงาย อยู่ท่ามกลางเปลวแดดร้อนๆ ต้องเคียดแค้น ฟุ่มฟาย ต่อสู้อยู่กับใครก็ไม่รู้ เรียกร้องอะไรก็ไม่รู้...บรรยายกาศความแตกต่างทำนองนี้ มันก็คงประมาทเสวรัคกับบรรทัดๆ นี้เอง!!

แต่ก็นั่นแหละ...แทบไม่น่าเชื่อว่า ไปๆ มาๆ สวรรค์กับนรก มันก็สามารถเชื่อมต่อกันได้ถึงกันและกันจนได้ด้วยคำว่า ทักษิณ เพียงคำเดียวเท่านั้น อันเป็นคำที่ให้อภัยซึ่งเหลือเงินติดกระเป๋าเป็นแค่นี้ก็บาทสามบาทห่อหุ้มไว้ตามแห่งความสงสารให้กับคนที่ยิ่งเหลือเงินอีกเป็นหมื่นๆ ล้าน ชนิดพรากๆ พร้อมทั้งจะดูเย้ยความสุข ความสบาย ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าของตัวเอง ถูก เมีย พ่อ แม่ พี่ น้อง ให้กับทักษิณ และครอบครัว อย่างเต็มอกเต็มใจ เต็มกำลังความสามารถ..."

เรื่องที่สอง เมื่อผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สัมภาษณ์ผู้ชุมนุมเกี่ยวกับสาเหตุของการมาชุมนุมจะไม่มีใครบอกเลยว่ามาต่อสู้เพื่อคุณทักษิณ จะบอกว่ามาต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย เพื่อการยุบสภา เพื่อให้หายกษลาออก ฯลฯ แกนนำก็ไม่พูดถึง ผู้สื่อข่าวซึ่งถูกกล่าว กล้วยๆ ก็ไม่เอ่ยถึง ทั้งๆ ที่ใครๆ ก็รู้ว่าจริงๆ แล้วมาประท้วงกันเพื่ออะไร มันเป็นการขัดแย้งกันระหว่างสิ่งที่อยู่ในใจจริงๆ กับสิ่งที่ต้องแสดงออกมาไม่ว่าในเรื่องการพูดหรือการกระทำ

มหาดมะ คานธี บอกว่า มนุษย์จะไม่มีความสุขเลยตราบที่สิ่งที่อยู่ในใจกับการกระทำของตนเองขัดแย้งกัน ซึ่งในที่นี้หมายถึงการต้องอดกลั้นไม่พูดถึงความจริงที่แอบซ่อนอยู่ในใจ แต่ต้องเสแสร้งพูดไปตามที่ได้รับ "สารซ้ำๆ" จากแกนนำและวิทยุชุมชน

นอกจากผู้ชุมนุมจะต้องทนลำบากกับความร้อน ความเหน็ด ความไม่สะดวกนานาประการในเรื่องสาธารณสุขส่วนตัว ความเสี่ยงภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน (รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์) ฯลฯ ยังต้องประสบกับสภาวะการกดดันที่มหาดมะ คานธี กล่าวถึงอีก

(เจ้าของร้านทองยังต้องบอกว่าจะปิดร้านโดยไม่มีกำหนด เพื่อไม่ให้ลูกค้ายกถังจางที่เดินทางมาทำงาน ทั้งที่ใจจริงแล้วกลัว "ถูกหลุมมน" หากมีการจางจาง)

เรื่องที่สาม ประเด็นคำอธิบายการแตกต่างของชนชั้น โดยใช้ทฤษฎีมาร์กซิสต์ (เพื่อนผมคนหนึ่งก็เรียนมาด้านนี้บอกว่าแกนนำใช้ pidgeon Marxist หรือ มาร์กซิสต์แบบงูๆ ปลาๆ มาอธิบายเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างถูกปากคนกิน) ซึ่งดูจะได้ผลสำหรับคนจำนวนไม่น้อยคล้ายเมื่อครั้งระหว่างเหตุการณ์ 14 ตุลาคม ถึง 16 ตุลาคม จนผู้คนรู้สึก "อิน" อยากทำลายล้างระบบทุนนิยมตลอดจน "ระบบอำมาตย์" และมีวัตถุประสงค์หลักคือช่วยเหลือให้ลูกทักษิณกลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

ทั้งหมดนี้อาจลืมไปว่าคนที่รวยสุดของไทยก็คืออีโระของเขานั่นแหละ และคุณทักษิณ คือ heart and soul ของระบบทุนนิยม และครั้งหนึ่งเป็นศูนย์กลางของ "ระบบอำมาตย์" อย่างแท้จริง

เรื่องหนึ่งที่ขอเสนอเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์ที่แท้จริง และเพื่อป้องกันความเข้าใจผิด ก็คือการระบุวันที่และเวลาของคลิป หรือภาพที่ถ่ายทอดออกมาบนจอทุกครั้ง (หากเอาภาพเก่าของ ความรุนแรงเมื่อเมษายนปีก่อนมาแสดงในยามอันโหด อาจเกิดความเข้าใจผิดกันจนลุกลามขึ้นใหญ่โตได้) โดยภาครัฐออกกฎเกณฑ์มาบังคับทุกช่องในยามนี้

ท่ามกลางความกลัวๆ กล้าๆ ของโทรทัศน์ไทยในการรายงานสถานการณ์ว่ามีผู้ชุมนุมมากน้อยเพียงไร เราก็ได้เห็นผลงานของสื่อในหลายจุดที่น่าชื่นชม (ทีวีไทยในรายการที่คุณปัญญา ไตรสร้อยธรรมา กล่าวเอาคนที่มีความคิดเห็นแปลกออกไปมาแสดงความเห็น)

แต่ก็ยังสงสัยอยู่บ่อยๆ เหมือนกันว่าที่ผู้สื่อข่าวพูดว่า "ช่วงหน้าอย่าพาด" นั้น เมื่อไหร่มันจะไม่พาดเหมือนสายไฟมาถึงคนดู และ "อนนราชดำเนินกลาง" นั้น เมื่อไหร่มันจะหยุดยั้ง